

**МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ
ФЕДЕРАЦИИ**
Министерство образования и науки Республики Татарстан
Исполнительный комитет Верхнеуслонского муниципального
района
МБОУ "Шеланговская СОШ"

<p>РАССМОТРЕНО педсоветом</p> <hr/> <p>[укажите ФИО] протокол №1 от «29» августа 2023 г.</p>	<p>УТВЕРЖДЕНО директор</p> <hr/> <p>Леяева Л.В. приказ №64-О от «29» августа 2023 г.</p>
---	---

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета «Родной татарский язык»
для обучающихся 11 класса

Пояснительная записка

Рабочая программа по предмету «Родной (татарский) язык» для среднего общего образования (10-11 классы) составлена на основе следующих нормативно-правовых документов:

1. Федерального закона «Об образовании в Российской Федерации» от 29.12.2012 № 273-ФЗ в действующей редакции.
2. Приказа Министерства образования Российской Федерации от 5 марта 2004 года N 1089 «Об утверждении федерального компонента государственных образовательных стандартов начального общего, основного общего и среднего (полного) общего образования»
3. Приказа Министерства образования и науки РФ от 7 июня 2017 г. N 506 "О внесении изменений в федеральный компонент государственных образовательных стандартов начального общего, основного общего и среднего (полного) общего образования, утвержденный приказом Министерства образования Российской Федерации от 5 марта 2004 г. N 1089"
4. Закона Республики Татарстан «Об образовании» от 22 июня 2013 г. № 68-ЗРТ
5. Приказа Министерства просвещения Российской Федерации № 345 от 28 декабря 2018 г. «О федеральном перечне учебников, рекомендуемых к использованию при реализации имеющих государственную аккредитацию образовательных программ начального общего, основного общего, среднего общего образования»
6. Постановления Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 29.12.2010 г. № 189 (ред. от 25.12.2013 г.) «Об утверждении СанПиН 2.4.2.2821-10 «Санитарно-эпидемиологические требования к условиям и организации обучения в общеобразовательных учреждениях» (вместе с «СанПиН 2.4.2.2821-10. Санитарно-эпидемиологические требования к условиям и организации обучения в общеобразовательных организациях. Санитарно-эпидемиологические правила и нормативы») (Зарегистрировано в Минюсте России 03.03.2011 г. № 19993).
7. Фундаментального ядра содержания общего образования и Требований к результатам основного общего образования, представленного в Федеральном государственном образовательном стандарте.
8. Концепции духовно- нравственного развития и воспитания личности гражданина России 2009 года.
9. Примерной рабочей программы по учебному предмету «Татарский язык (неродной) для общеобразовательных организаций с обучением на русском языке
10. Письма Департамента государственной политики в сфере общего образования от 20 декабря 2018 года № 03-510 «Рекомендации по применению норм законодательства в части обеспечения возможности получения образования на родных языках из числа языков народов Российской Федерации, изучения государственных языков республик Российской Федерации, родных языков из числа языков народов Российской Федерации, в том числе русского как родного».
11. Письма Федеральной службы по надзору в сфере образования и науки от 20.06.2018 №05-192 «Об изучении родных языков из числа языков народов Российской Федерации».

12. Основной образовательной программы среднего общего образования МБОУ «Октябрьской СОШ».
13. Локального акта МБОУ «Октябрьская СОШ» «Положение о рабочей программе»;
14. Учебного плана МБОУ «Октябрьская средняя общеобразовательная школа» Верхнеуслонского муниципального района Республики Татарстан на 2019 – 2020 учебный год.

Аңлатма язуы

10-11 нчы сыйныфларда татар телен туган тел булмаган (рус төркемнәре) өчен эш программасы мәктәпнең урта гомуми белем бирү программасына нигезләнеп төзелгән.

Мәктәпнең 2019-2020 нче уку елына уку планы буенча 10-11 нче сыйныфларда татар теленнән атнага 1 сәгать (елга 35 сәгать) вакыт каралган.

Татар теле: Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәкт. 10-11 нче сыйныфлар өчен дәреслек (рус телендә сөйләшүче балалар өчен) / Р.З.Хәйдәрова, Р.Л.Малафеева. – Казан: “Мәгариф”, 2010.) төп дәреслек буларак кулланыла.

Туган теле булмаган укучыларга татар телен укуының **максаты**:

Татар халкының тарихы, мәданияте, әдәбияты, сәнгате, күренекле шәхесләре, милли бәйрәмнәре, гореф-гадәтләре буенча мәгълүматлар бирү. Гуманлылык карашлары, гражданлык тойгысы, патриотизм хисләре, татар теленә, һәм татар халкының тарихына, рухи, мәдәни кыйммәтләренә ихтирам хисе тәрбияләү.

Бурычлары:

татар телендәгә сөйләмне фонетик, лексик, грамматик яктан дәрәжә төзүгә күнектөрү, системалаштыру;

бирелгән ситуация буенча, этикет нормаларына туры китереп, диалогик яки монологик сөйләм булдыруга ирешү;

вакытлы матбугат язмаларын, мәгълүмати текстларны укырга һәм аларга күзәтү ясарга, анда күтәрелгән мәсьәләләргә карата үз мөнәсәбәтенә дәлилләр белдерергә күнектөрү;

телдән һәм язма сөйләм күнекмәләрен камилләштерү, фикер йөртү сәләтен үстерү;

урта сыйныфларда алган белемне тирәнәйтү һәм камилләштерү;

тел күренешләрен гомумиләштерергә, чагыштырырга, танырга өйрәтү;

орфографик, пунктуацион грамоталык дәрәжәсен үстерү;

укучыларның ижади һәм мөстәкыйль фикерләү мөмкинлекләрен үстерү, үз фикереңне дәлилләр күнекмәләре бирү;

телдән һәм язма сөйләм аша әдәби зәвык үстерү;

мөстәкыйльлек, ижади активлык булдыру.

10-11 нче сыйныфны тәмамлаган рус телендә сөйләшүче балалар үзләштерергә тиешле белем –күнекмәләр

1. туган телнең һәм әдәбиятның дөньякүләм тоткан урыны турында мәгълүмат бирү;

2. татар һәм рус телләрендәгә аерым грамматик категорияләрнең тәңгәл килү-килмәвен белү;

3. туган телнең орфоэпик, орфографик, лексик, грамматик, пунктуацион нормаларын белү һәм, аларга нигезләнеп, телдән яки язма сөйләм күнекмәләрен булдыру;

4. аралашу ситуацияләренә бәйле лексик берәмлекләрен, аларның синонимнарын һәм антонимнарын төгәл һәм урынлы кулланылуы белү;

5. туган телнең фразеологик берәмлекләрен танып һәм сөйләмдә кулланылуы белү;

6. гади һәм кушма жөмлөләрнең төрен белү;

7. татар жөмлөсөндө сөйләм яңалыгының хәбәр алдында урнашуын белеп, оештыру осталыгына ия булу;
8. татар һәм рус телләре арасындагы тарихи, мәдәни бәйләнешләр турында белү;
9. төрле чыгаганаклардан (фәнни-популяр текстлар, массакуләм мәгълүмат чаралары, интернет һ.б.) файдаланып, кирәкле мәгълүматны таба һәм башкаларга телдән яки язмага житкерә алу;
10. мәдәниара аралашу ситуацияләрендә әңгәмә кора алу;

10нчы сыйныф

Белем бирү эчтәлегенә мәжбүри минимумы

Тыңлап аңлау. Укучыларның жанлы сөйләмне тыңлап аңлау күнекмәләрен камилләштерү; тыңланган мәгълүматка нигезләнеп, күмәк аралашуда катнашу.

Сөйләү. Аралашу барышында коммуникатив максатка ирешү һәм үз фикерләрен эзлекле итеп белдерү; тормыштагы вакыйгалар, күренешләр турында хәбәр итү һәм фикер йөртү; укылган яки тыңланган текстның эчтәлеген мөмкин кадәр эзлекле һәм аңлаешлы итеп сөйләү.

Уку. Танышу, эзләнү, өйрәнү, карап чыгу максаты белән уку төрләреннән файдаланып, төрле жанрдагы текстларны аңлап уку һәм интернет аша кирәкле мәгълүматны табып уку күнекмәләренә ия булу; укылган текстның эчтәлеген эзлекле итеп сөйләп бирү;

Язу һәм язма сөйләм. Бәйләнешле текстларны рус теленнән татарчага язмага тәржемә итү; тәкъдир ителгән тема буенча чыгыш ясау өчен тезислар язу; аралашу ситуацияләрендә сөйләм үрнәкләреннән һәм гыйбарәләреннән файдалану.

Содержание учебного предмета/Уку предметы эчтәлеге: 10класс/10нчы сыйныф

Знание и жизнь/Белем һәм тормыш

ЛГМ в стихотворении М.Хусаина “Книга”/М.Хөсәен. "Китап" шигырендәге лексик–грамматик материал. Прямая речь/Туры сөйләм. Притяжательные окончания/Тартым кушымчалары. Глагол изъявительного наклонения/Хикәя фигыль.Тамыр һәм ясалма исемнәр. Числительные/Сан төркемчәләре.

Душевное богатство-самое большое богатство/Иң зур байлык – күңел матурлыгы

Причастие/Сыйфат фигыль. Члены предложения/Жөмлә кисәкләре. Простые и распространенные предложения/Жыйнак һәм жәенке жөмләләр. Имя действия/Исем фигыль

Берегитесь от вредных привычек/Зарарлы гадәتلәрдән сакланыгыз

Инфинитив/Инфинитив. Желанное наклонение глагола/Теләк фигыльләр

Нет друга-найди, имеешь –береги/Дустың булмаса – эзлә, тапсаң - сакла

Виды глагола/Төзелеше ягыннан фигыль төрләре. Союзы и союзные слова/Бәйләкләр һәм бәйлек сүзләр. Хәбәрлек сүзләр. Глагол изъявительного наклонения неоконченного прошедшего времени/Тәмамланмаган үткән заман хикәя фигыль

Саф хисләр – беренче хисләр

Хәл фигыль формалары. Простое и сложное предложение/Гади һәм кушма жөмлә. Тезмә кушма жөмлә. Сложносочиненное предложение/Иярченле кушма жөмлә

Никто и ничто не забыто/Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый

Условное наклонение глагола/Шарт фигыль. Повторение числительных/Саннарны кабатлау. Повторение темы /Кушма жөмлә төрләрен кабатлау. Повторение темы/Иярченле кушма жөмлә төрләрен кабатлау.

Тематик планлаштыру

Барлыгы	35
Кабатлау	7
Морфология һәм синтаксис	20
Фигыль	8
Исем	3
Сан	1
Жөмлә кисәкләре	1
Жыйнак һәм жәенке жөмләләр	1
Гади һәм кушма жөмләләр	3
Туры сөйләм	2
Бәйләкләр һәм бәйлек сүзләр	1
Хәбәрлек сүзләр	1
Контроль эш	2
Телдән хикәя төзү	3
Тестлар белән эш	2

1нче сыйныф

Белем бирү эчтәлегенең мәжбүри минимумы

Тыңлап аңлау. Укучыларның жанлы сөйләмне тыңлап аңлау күнекмәләрен камилләштерү; тыңланган мәгълүматка нигезләнеп, күмәк аралашуда катнашу.

Сөйләү. Аралашу барышында коммуникатив максатка ирешү һәм үз фикерләрен эзлекле итеп белдерү; тормыштагы вакыйгалар, күренешләр турында хәбәр итү һәм фикер йөртү; укылган яки тыңланган текстның эчтәлеген мөмкин кадәр эзлекле һәм аңлаешлы итеп сөйләү.

Уку. Танышу, эзләнү, өйрәнү, карап чыгу максаты белән уку төрләреннән файдаланып, төрле жанрдагы текстларны аңлап уку һәм интернет аша кирәкле мәгълүматны табып уку күнекмәләренә ия булу; укылган текстның эчтәлеген эзлекле итеп сөйләп бирү;

Язу һәм язма сөйләм. Бәйләнешле текстларны рус теленнән татарчага язмага тәржемә итү; тәкъдтм ителгән тема буенча чыгыш ясау өчен тезисларязу; аралашу ситуацияләрендә сөйләм үрнәкләреннән һәм гыйбарәләреннән файдалану.

Содержание учебного предмета / Укыту предметы эчтәлеге

11класс / 1нче сыйныф

Перед нами дороги-какую выбрать. / Алда юллар – кайсын сайларга. С новым учебным годом!/Яңа уку елы котлы булсын! Телләр белгән, илләр белгән. Телебезнең мөстәкыйльлеге, камиллеге турында әңгәмә. Повторение фонетики/Фонетиканы кабатлау.

Глагол изъявительного наклонения/Хикәя фигыль формалары. Склонение глагола/Хикәя фигыльнең заман формалары. Члены предложения/Жөмлә кисәкләре Склонение существительных в падежах/Исемнәрнең килеш белән төрләнеше. Спряжение желаемой формы глагола/Теләк белдерү формасының зат-сан белән төрләнеше.

Времена причастий/Сыйфат фигыльнең заман формалары.условное наклонение глагола/ Шарт фигыль. Союзы и союзные слова/Бәйлек һәм бәйлек сүзләр.

Местоимение, склонение в падежах/Зат алмашлыклары, аларның килеш белән төрләнеше. Фразеологизмы/Фразеологизмнар
 Формы деепричастий /Хәл фигыль формалары.
 Словообразующие аффиксы/Сүз ясагыч кушымчалар
Республика Татарстан/Татарстан Республикасы
 Числительные./Сан. Разряды числительных./Сан төркемчәләре. Определенная форма изъявительного наклонения глагола./Билгеле киләчәк заман хикәя фигыль
Семья и дети/Гаилә һәм балалар Неопределенная форма изъявительного наклонения глагола/Билгесез киләчәк заман хикәя фигыль. Падежные и притяжательные аффиксы/Тартым һәм килеш кушымчалары. Разряды наречий по значению/Рәвеш төркемчәләре. Простые, распространенные предложения./Жыйнак, жәенке жөмләләр. Синонимы/Синонимнар. Частицы/Кисәкчәләр.
Основа семьи – семья/Мәхәббәт – гаиләнең нигезе
 Имя действия/Исем фигыль. Союзы/Төркәгечләр. Инфинитив/Инфинитив.
 Склонение повелительного наклонения глагола/Боерык фигыльләрнең төрләнеше
 Союзы/Төркәгечләр. Повторение/Кабатлау.

Тематик планлаштыру

Барлыгы	34
Кабатлау	6
Морфология һәм синтаксис	20
Фигыль	8
Исем	3
Сан	1
Жөмлә кисәкләре	1
Жыйнак һәм жәенке жөмләләр	1
Гади һәм кушма жөмләләр	3
Туры сөйләм	2
Бәйләкләр һәм бәйләк сүзләр	1
Хәбәрлек сүзләр	1
Контроль эш	2
Телдән хикәя төзү	3
Тестлар белән эш	2

Тематический план / Тематик план 10класс / 10нчы сыйныф

№	Тема урока / Дәресең темасы	К-во часов Сәг. саны
1	Имена существительные с аффиксами принадлежности. / Исемнәрнең тартым белән төрләнеше.	1
2	Настоящее время глагола изъявительного наклонения. / Хәзерге заман хикәя фигыль.	1
3	Неопределенное прошедшее время глагола изъявительного наклонения.	1

	/ Билгесез үткэн заман хикэя фигыль.	
4	Образование существительных. / Исемнэрнең ясалышлары.	1
5	Прошедшее неопределенное время глагола изъявительного наклонения. / Билгесез үткэн заман хикэя фигыль.	1
6	Разряды числительных. / Сан төркемчэләре.	1
7	Причастие. / Сыйфат фигыль.	1
8	Члены предложения. / Жөмлә кисәкләре.	1
9	Простые и сложные предложения. / Жыйнак һәм жәенке жөмлөләр.	1
	2 чирек	
10	Имя действия / Исем фигыль.	1
11	Неопределенная форма глагола / Инфинитив	1
12	Склонение имени действия по падежам / Исем фигыльнең килеш белән төрләнеше.	1
13	Контрольная работа “Глагол” / Контроль эш “Фигыль”	1
14	Желательное наклонение глагола / Теләк фигыль.	1
15	Строение глаголов. Глаголообразовательные окончания. / Фигыльләрнең төзелеше. Фигыль ясагыч кушымчалар.	1
16	Послесложные слова. / Бәйлек сүзләр	1
	3 чирек	
17	Предлоги и предложные слова. / Бәйлек һәм бәйлек сүзләр	1
18	Составное глагольное сказуемое. / Тезмә фигыль	1
19	Прошедшее незаконченное время изъявительного наклонения. / Тәмамланмаган үткэн заман хикэя фигыль.	1
20	Деепричастие / Хәл фигыль	1
21	Виды предложений. Сложное предложение. / Жөмлә төрләре. Кушма жөмлә.	1
22	Сочинение на тему: “Какая она любовь моей мечты” / "Минем хыялымдагы мэхәббәтем" исемле кечкенә сочинение язу.	1
23	Сложносочиненное предложение. / Тезмә кушма жөмлә.	1
24	Виды придаточных обстоятельственных предложений. / Иярчен хәл жөмлә төрләре.	1
25	Виды аналитической и синтетической форм в сложноподчиненных предложениях. / Иярчен жөмләнең аналитик һәм синтетик төрләре.	1
26	Спряжение глагола условного наклонения. / Шарт фигыльнең зат-сан белән төрләнеше	1
	4 чирек	
27	Виды сложных предложений. / Кушма жөмлә төрләре.	1
28	Аффиксы -лы\ -ле, -сыз\ -сез / -лы\ -ле, -сыз\ -сез / кушымчалары.	1
29	Виды предложений. / Жөмлә төрләре.	1
30	Виды аналитической и синтетической форм в сложноподчиненных предложениях. / Иярчен жөмләнең аналитик һәм синтетик төрләре.	1
31	Виды аналитической и синтетической форм в сложноподчиненных предложениях. / Иярчен жөмләнең аналитик һәм синтетик төрләре.	1
32	Контрольная работа / Контроль эш.	1
33	Работа над ошибками. Повторение. / Хаталар өстендә эш. Кабатлау.	1
34	Повторение, закрепление пройденного. / Узылган темаларны искә алу, кабатлау.	1

35	Итоговый урок. / Йомгаклау дәресе	1
----	-----------------------------------	---

Тематический план / Тематик план

11класс / 11енче сыйныф

№	Тема урока / Дәрес темасы	К-во часов Сәг. саны
1 ч.	Алда юллар, кайсын сайларга?	
1	Гласные и согласные звуки. / Сузык һәм тартык авазлар.	1
2	Глагол изъявительного наклонения. / Хикәя фигыль.	1
3	Члены предложения. / Жәмлә кисәкләре.	1
4	Спряжение желаемой формы глагола. / Теләк белдерү формасының зат-сан белән төрләнеше.	1
5	Времена причастий. / Сыйфат фигыльнең заман формалары.	1
6	Неопределенная форма условного наклонения глагола. / Шарт фигыльнең юклык формасы.	1
7	Кабатлау “Фигыль формалары”.	1
8	ЛГМ к тексту “Экзамен” / “Имтихан” әсәрендәге лексик-грамматик материал.	1
9	Предлоги и предложные слова. / Бәйлек һәм бәйлек сүзләр.	1
2 ч.		1
10	Склонение личных местоимений по падежам. / Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнеше.	1
11	Формы деепричастий. / Хәл фигыль формалары.	1
12	Предложные слова. / Бәйлек сүзләр.	1
13	О профессии социолога. / Социолог профессиясе турында.	1
14	Аффиксы образующие новые слова. / Сүз ясагыч кушымчалар.	1
15	Кабатлау \ повторение “Алда юллар, кайсын сайларга?”	1
16	Работа над ошибками. Тире между подлежащим и сказуемым. / Хаталар өстендә эш. Ия белән хәбәр арасында сызык.	1
17	Разряды числительных. Правописание и образование числительных. / Сан төркемчәләре, саннарның ясалышы һәм язылышы.	1
18	ЛГМ в тексте “В мире искусства” / “Сәнгать дөнъясында” текстындагы лексик-грамматик материал.	1
19	Работа над текстом “В мире искусства” / “Сәнгать дөнъясында” тексты өстендә эш.	1
20	Использование окончаний чы/-че / -чы-че / чы/-че / -чы/-че кушымчаларын куллану.	1
21	Склонение изъявительного наклонения определенной формы. / Билгеле киләчәк заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.	1
	Семья и дети / Гаилә һәм балалар	
22	Склонение изъявительного наклонения неопределенной формы. / Билгесез киләчәк заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.	1
23	Разряды наречий по значению. / Рәвеш төркемчәләре.	1
24	Кабатлау \ повторение “Шушы яктан, шушы туфрактан без”.	1
25	Работа над ошибками. ЛГМ к тексту Г.Ахтямовой “Один белый, другой рябой” / Хаталар өстендә эш. Г.Әхтәмованың “Берсе ак, берсе чуар” хикәясендәге лексик-грамматик материал.	1

26	ЛГМ к тексту “Башня Сююмбике” / Нурзилэнең “Сөембикэ кыйссасы” хикэясендэге лексик-грамматик материал.	1
27	Частицы / Кисәкчәләр.	1
	Беренче хисләр, гаилә кору (Мәхәббәт – гаиләнең нигезе)	
28	Имя действия / Исем фигыль	1
29	Неопределенная форма глагола / Инфинитив.	1
30	Склонение повелительного наклонения. / Боерык фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.	1
31	Кабатлау \ Обобщающий урок	1
32	Союзы. / Теркәгечләр.	1
33	Повторение пройденного / Ел буена үтелгәннәрне гомумиләштереп кабатлау.	1
34	Повторение, закрепление. / Йомгаклау.	1

Пронумеровано, прошнуровано и скреплено печатью
(8) листов.

Директор муниципального бюджетного общеобразова-
тельного учреждения «Октябрьская средняя общеобразова-
вательная школа» Верхнеуслонского муниципального
района РТ

А. С. Назаров.

